

Huvudmannens sammanfattning av den kommunala grundskolans systematiska kvalitetsarbete

Läsåret 2023/2024

UN 2024/0507

Enligt skollagens 4 kap. 3§ ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Inledning

I detta dokument belyses olika delar av det systematiska kvalitetsarbetet där huvudmannen är skyldig att följa upp resultaten. Underlag för denna sammanfattande analys bygger på insamlade data från bland annat:

- Kolada
- Statistik från Skolverket
- Statistik från Danderyds administrativa system, Edlevo
- Förvaltningens kvalitetsdialoger med rektorer, elevhälsans personal och förstelärare
- De processer som sker på rektorsmöten
- Rektors uppföljning och analys i kvalitetsredovisningen
- Medarbetarsamtal

Prioriterade områden 2023–2024

Efter läsåret 2022- 2023 identifierades nedanstående som viktiga långsiktiga utvecklingsområden:

- **Trygghet och studiero**
Flera skolor har identifierat behovet av att stärka tryggheten och studieron, särskilt för flickor som ofta rapporterar lägre upplevelser av trygghet än pojkar. Utveckla strategier för att öka tryggheten genom vuxennärvaro och riktade insatser för att minska konflikter och otrygghet bland yngre elever och flickor.
- **Skolnärvaro samt stresshantering**
Elever generellt upplever stress relaterad till skolarbetet och bedömningar, särskilt i årskurs 6 och 9, årskurser när det är nationella prov. Det finns ett behov av att utveckla strategier för att hantera denna stress, exempelvis genom att förbättra kommunikation kring prov och bedömningar och implementera program för stresshantering och studieteknik.
- **Digitalisering och enhetlig användning av digitala verktyg**
Det finns fortfarande skillnader i hur verktyg som Google Classroom används. Ett enhetligt användande och fortsatt kompetensutveckling för personalen behövs för att säkerställa en likvärdig digital undervisning.
- **Ledarskap i klassrummet samt likvärdighet i undervisningen**
Undervisningen behöver bli mer likvärdig, särskilt vad gäller anpassningar för elever med särskilda behov. Skillnader i hur olika lärare hanterar anpassningar påverkar elevernas möjlighet att nå sin fulla potential.
- **Kollegialt lärande och pedagogiskt ledarskap**
Rektorerna arbetar vidare med att stärka det kollegiala lärandet och utveckla det

pedagogiska ledarskapet. Genom att skapa strukturer där lärare kan dela erfarenheter och utveckla gemensamma strategier kan såväl undervisning som arbetsmiljö förbättras.

Elevantal och lärarbehörighet

Statistik för läsåret 2023/24 baserat på elevstatistik från Skolverket 2023

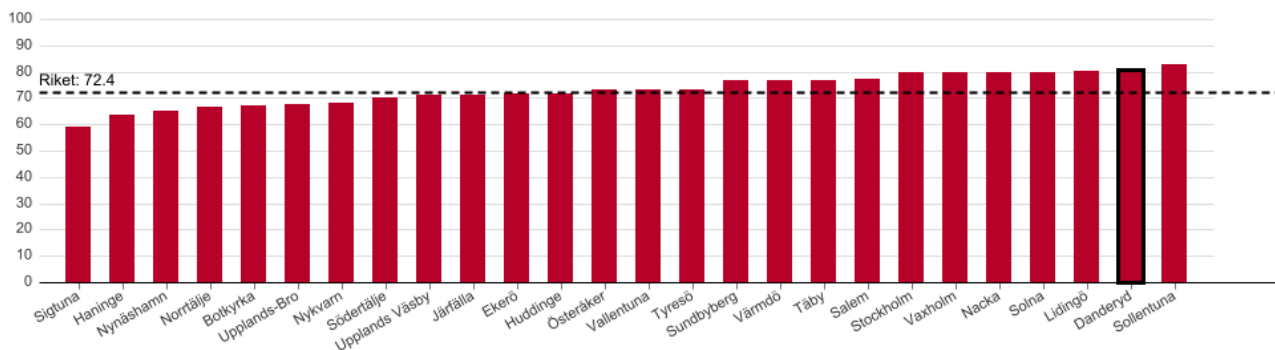
Typ av huvudman	Elever, förskoleklass	Andel (%) flickor, förskoleklass	Andel (%) flickor, årskurs 1-9	Andel (%) elever med utländsk bakgrund, åk 1-9	Andel (%) elever med eftergymnasial utbildning, åk 1-9	Elever, årskurs 1-9
Samtliga	370	47.8	46.3	20.2	87	4 413
Kommunal	305	49.2	45.3	15.5	88.7	3 223
Enskild	65	41.5	51.1	14.9	91.1	851
Internationella skolor	.	.	43.4	77.6	60.5	339

Skolverkets statistik för läsåret 2023/2024 visar att andelen elever med utländsk bakgrund i Danderyds kommunala skolor är 15,5 %, vilket är något högre än tidigare läsår. Av eleverna i årskurs 1-9 har 88,7 % föräldrar med eftergymnasial utbildning, en faktor som ofta bidrar till framgångsrika skolprestationer och höga utbildningsresultat. Elevsammansättningen indelat i kön visar att det finns en högre andel pojkar än flickor. Totalt finns det 3 223 elever i kommunens skolor, varav 45,3 % är flickor.

Danderyds kommun har en mycket hög andel lärare med lärarlegitimation.¹ Av kommunala utförare har Danderyd länets näst högsta andel legitimerade lärare med behörighet i minst ett ämne.

Andel lärare med legitimation och behörighet i minst ett ämne i jämförelse med övriga kommuner i Stockholms län:

Jämförelse: Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i grundskola åk 1-9, kommunala skolor, andel (%), Danderyd, värde: 80.6, år: 2023. Källa Kolada

Plats för eventuell sidfot

Fortsatt fokus på undervisning och vikten av behöriga lärare

Danderyds kommunala skolor har en hög andel behöriga och yrkesskickliga lärare, vilket utgör en av de främsta faktorerna bakom de höga elevresultaten. Detta i kombination med ett starkt skolledarskap och rektorernas regelbundna lektionsobservationer, skapar en kultur av kontinuerlig förbättring och hög kvalitet. Denna form av observationer tillsammans med lärarnas auskultationer på kollegornas lektioner är avgörande inte bara för att säkerställa kvaliteten i undervisningen, utan också för att främja en miljö där lärarna systematiskt kan reflektera över och utveckla sina pedagogiska metoder.

En prioriterad utveckling från tidigare läsår har varit att intensifiera och formalisera kollegiala observationer, där lärare systematiskt observerar varandras undervisning. Årets kvalitetsdialoger visar att detta arbetssätt håller på att etableras och att det bidrar till en kultur av delat lärande och professionell utveckling. Arbetssättet skapar också möjligheter för lärare att identifiera och sprida framgångsrika undervisningsstrategier.

Under läsåret 2023/2024 framkom att behovet av kollegialt lärande mellan skolorna är större än vad som tidigare har skapats utrymme för. Under läsåret har ramar satts upp för att skapa förutsättningar för ett sådant kollegialt nätverksutbyte mellan F-6 skolorna. Tidigare har detta varit begränsat till sambedömningsmöten rörande de nationella proven. Genom att skapa nätverksgrupper i läsning och matematik skapas möjligheten till ett systematiskt kunskaps- och erfarenhetsutbyte även mellan de olika skolenheterna. Detta bör i förlängningen stärka måluppfyllelsen ytterligare och en första utvärdering genomförs efter läsåret 2024/2025. Genom ett systematiskt arbete med dessa faktorer, som en del av det kontinuerliga kvalitetsarbetet, säkerställer skolorna i Danderyd att de fortsätter att ge alla elever bästa möjliga förutsättningar att nå höga resultat.

Danderyds kommun tar ett strategiskt ansvar för att skapa långsiktiga förutsättningar för en fortsatt hög lärarbehörighet genom satsningar på lärarnas kompetensutveckling.

Anpassad grundskola

I Danderyds kommunala skolor finns anpassad grundskola på Kevingskolan och på Mörbyskolan (årskurs 7-9). Kevingskolan erbjuder två inriktningar, inriktning ämnen för elever i årskurs 1-6 samt inriktning ämnesområden för årskurserna 1-9. Under 2023/24 var 16 elever inskrivna i den anpassade grundskolan på Kevingskolan. Antalet elever har ökat ytterligare inför läsåret 24/25 och är en skola som elever söker sig till.

Under 2023 har personalen genomfört utbildningar och fördjupat sin kunskap i bland annat bedömning och pedagogisk tillgänglighet. Mycket arbete har även lagts ner på tillgänglighetsanpassningar för eleverna på både grupp- och individnivå. Skolverket har besökt kommunen för en så kallad huvudmannadialog med fokus på att utveckla undervisningen i anpassad grundskola.

Fritidshemmet

Enligt resultaten från Våga Visa-enkäterna är de flesta vårdnadshavare nöjda med verksamheten på fritidshemmen i Danderyds kommun. Trots detta har vissa skolor upplevt

utmaningar, särskilt när det gäller att rekrytera behörig personal, vilket har påverkat verksamhetens kvalitet. Fritidshemmen har i vissa fall en begränsad möjlighet att fullt ut implementera undervisning som följer styrdokumentet, och det har därför identifierats som ett viktigt utvecklingsområde.

För att möta dessa utmaningar har ett nätverk för fritidshem initierats under vårterminen 2022 och höstterminen 2023. Nätverket har fokus på att utveckla verksamheten i linje med styrdokumentet och stärka samarbetet mellan skolan och fritidshemmen. Nätverket fungerar som en plattform för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling för personalen, vilket hjälper till att skapa en mer likvärdig och kvalitativ verksamhet på alla fritidshem i kommunen. Arbetet har gett positiva resultat, särskilt när det gäller att förbättra planeringen och genomförandet av aktiviteter som kopplar till både lek och lärande.

På flera fritidshem i kommunen har elever fått möjlighet att påverka verksamheten genom att föreslå olika aktiviteter. Dessa elevvalda och organiserade aktiviteter har ökat elevernas inflytande och delaktighet även utanför klassrummet, vilket stärker deras sociala och kreativa utveckling.

Flera åk F-6-skolor har utvecklat arbetet med rastzoner, vilket har resulterat i en mer strukturerad rastverksamhet som främjar trygghet och trivsel. Genom att skapa specifika zoner där elever kan delta i olika aktiviteter har skolorna kunnat erbjuda en mer varierad och engagerande rastmiljö, som bidrar till både fysisk och social utveckling. Dessutom har samarbetet mellan skolan och fritidshemmet stärkts, vilket ger eleverna en mer sammanhållen och meningsfull upplevelse både under och efter skoltid.

Kunskapsresultat

Danderyds kommunala skolor fortsätter att visa mycket höga meritvärden. Under läsåret 2023/2024 uppgick det genomsnittliga meritvärdet för elever i årskurs 9 till 276,5 poäng. Detta placerar Danderyd som en av de högst presterande kommunerna i landet. Jämfört med föregående läsår har meritvärdet sjunkit något från 279,7, vilket främst kan tillskrivas en minskning i pojkarnas resultat från 274,2 till 265,9 poäng. Flickornas meritvärde har dock ökat ytterligare, från 286,6 till 291,7 poäng.

Även om pojkarnas resultat sjunkit något, är det viktigt att notera att Danderyds kommunala pojkar fortfarande presterar bäst i landet. Flickorna behåller också sin position som de bäst presterande i riket, vilket bidrar till kommunens fortsatta topplacering. Skillnaden mellan flickor och pojkar uppgår nu till 25,8 poäng till flickornas fördel, vilket är en kraftig ökning jämfört med skillnaden på 12 poäng under läsåret 2022/2023. Skolorna är medvetna om skillnaderna mellan pojkar och flickor och arbetar för att ge alla elever möjlighet att utvecklas så långt det är möjligt.

Danderyds skolor har under flera år kunnat leverera höga betygsresultat. Detta tack vare ett metodiskt arbete från skolornas sida med höga förväntningar och en satsning på det kompensatoriska uppdraget i kombination med insatser för att identifiera och stötta elever i behov av extra stöd.

Läsår	Meritvärde totalt	Meritvärde flickor	Meritvärde pojkar
2023/2024	276,5	291,7	265,9
2022/2023	279,7	286,6	274,2
2021/2022	276,2	284,6	268,7
2020/2021	274,9	278,9	265,1
2019/2020	275,7	286,8	266,4

En jämförelse av meritvärde för elever i kommunala skolor i riket visar att eleverna i Danderyds kommunala skolor har det högsta meritvärdet i riket.

Kommunala skolor ranking 23/24 (22/23)	Meritvärde	Faktiska meritvärde (0-340) 23/24 (22/23)
1 (1)	Danderyd	279,7 (276,2)
2 (3)	Lomma	266,3 (274,4)
3 (2)	Lidingö	266,2 (267,4)
4 (4)	Täby	262,7 (267,1)
5 (5)	Nacka	259,9 (261,2)
6 (9)	Vaxholm	259,5 (250,0)
7 (6)	Sollentuna	254,6 (259,4)
8 (7)	Vellinge	253,5 (251,7)
9 (8)	Lund	249,0, (250,6)
10 (10)	Stockholm	247,8 (247,8)

Hög grad av gymnasiebehörighet

Kommunranking 23/24 (22/23)	Kommun	Gymnasie- behörighet i yrkesprogram i % - 23/24 (22/23)
1 (10)	Vaxholm	96,5 (92,5)
2 (5)	Vellinge	95,7 (95,3)
3 (-)	Lomma	95,4 (XX)
4 (6)	Täby	94,3 (95,0)
5 (1)	Danderyd	94,0 (97,2)
6 (-)	Staffanstorps	93,7 (XX)
7 (-)	Nacka	93,7 (XX)
8 (7)	Lidingö	92,3 (94,0)
9 (-)	Sotenäs	92,1 (XX)
10 (-)	Nynäshamn	92,0 (XX)

Danderyds kommunala skolor fortsätter att ligga i topp när det gäller gymnasiebehörighet i landet. Under läsåret 2023/2024 var 94 procent av de kommunala avgångseleverna behöriga till gymnasiet vilket är en marginell minskning från föregående års 97,2 procent. Trots minskningen behåller kommunen sin plats som en av de högst presterande i landet när det gäller gymnasiebehörighet.

Andelen elever som inte uppnått gymnasiebehörighet är relativt låg och eftersom antalet elever är relativt få har individuella omständigheter stor inverkan. Denna minskning av antalet elever med gymnasiebehörighet kan delvis förklaras av en naturlig variation med några fler individer som haft ökade utmaningar att klara skolan. Det kan konstateras att variationer mellan år har en stor påverkan när det handlar om en elevgrupp av denna storlek.

Danderyds skolor fortsätter att arbeta metodiskt för att upprätthålla den höga gymnasiebehörigheten, med ett tydligt fokus på att ge alla elever de resurser och stöd de behöver för att nå sina mål. Under läsåret 23/24 under såväl höst-, som påsk- och sommarlov har Danderyds kommunala skolor anordnat lovskola för elever i årskurserna 8–9 som riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt yrkesprogram i gymnasieskolan.

Sammanfattning kunskapsresultat

De höga resultaten i Danderyds skolor kan tillskrivas ett systematiskt och metodiskt arbete där höga förväntningar på elevernas prestationer kombineras med en stark satsning på det kompensatoriska uppdraget. Detta arbete fortsätter att utveckla verksamheterna och säkerställa att alla elever får de förutsättningar som krävs för att lyckas, oavsett deras bakgrund eller förutsättningar.

Skolorna i Danderyd arbetar långsiktigt för att säkerställa hög måluppfyllelse genom kontinuerlig kartläggning och utvärdering av utbildningsresultat i alla åldersgrupper. Denna process bidrar till att identifiera både styrkor och utvecklingsområden, vilket gör det möjligt att anpassa åtgärder och arbetssätt för att inte bara behålla, utan även höja kvalitetsnivån. Målet är att ge alla elever möjlighet att nå sin fulla potential, och skolornas arbete fokuserar tydligt på att skapa en lärandemiljö som möjliggör detta.

En viktig framgångsfaktor för att säkerställa elevernas framgång är att tidigt identifiera deras måluppfyllelse. Genom att använda Skolverkets kartläggningsmaterial och bedömningsstöd i årskurserna F-3, kan skolorna tidigt upptäcka elever som riskerar att hamna efter. Samtliga skolor arbetar med klasskonferenser eller liknande avstämningar flera gånger under året då elevernas resultat följs upp. Detta möjliggör tidiga insatser och anpassat stöd, vilket bidrar till en stabil kunskapsutveckling redan från de första skolåren. Under året har insatser gjorts på alla skolor för att förstärka arbetet med att följa upp skolen närvaron för att öka möjligheterna till god måluppfyllelse. Det har fallit ut mycket positivt och lett till en ökad närvaro på skolorna.

Trygghet och trivsel

Regelbundna enkäter såsom Våga Visa och Danderyds kommunala skolors egen trygghetsenkät, som baseras på Skolinspektionens skolenkät, används för att mäta elevernas upplevelse av trygghet och studiero.

Danderyds trygghetsenkät

Enkäten genomfördes vid två tillfällen under läsåret. Generellt sett har resultaten varit positiva, med en hög andel elever som känner sig trygga i skolan. Dock kvarstår vissa skillnader i hur pojkar och flickor upplever trygghet på skolorna.. Flickor känner sig något mindre trygga jämfört med pojkar vilket pekar på behovet av att stärka värdegrundsarbetet ytterligare. För att möta dessa behov har tydligare rutiner införts, inklusive ett förväntansdokument som förankrats hos både elever och vårdnadshavare. Specifika insatser har riktats mot områden som nätkränkningar och socialt klimat under raster, med åtgärder som ökad vuxennärvaro och uppstart av trygghetsgrupper. Skolor har arbetat med att förebygga och hantera kränkningar mer strukturerat. Tillsammans med Ungt Fokus, polisen och socialtjänsten har SSPF-modellen införts, vilket innebär återkommande samverkansmöten mellan aktörerna där elever som det finns oro kring lyfts i ett gemensamt forum.

Våga Visa

Enkätundersökningen **Våga visa** genomförs årligen bland vårdnadshavare och elever i både kommunala och fristående förskolor samt grundskolor i Danderyd. Enkäten används för att mäta hur nöjda elever och vårdnadshavare är med de utbildnings- och fritidsrelaterade tjänster som kommunen erbjuder. Frågorna i enkäten täcker områden som utbildningskvalitet, tillgång till resurser, trivsel och trygghet i skolan, samt nöjdhet med fritidshems- och fritidsgårdsverksamhet. En av de mest centrala delarna av enkäten är

avsnittet ”Normer och värden”, där elevernas känsla av trygghet, trivsel och upplevelse av likabehandling utvärderas.

Efter att enkätsvaren sammanställts gör varje skola en djupgående analys av resultaten. Denna analys integreras sedan i skolans kvalitetsredovisning och presenteras för utbildningsnämnden som en del av kommunens systematiska kvalitetsarbete. I juni månad presenteras de övergripande resultaten till utbildningsnämnden, där insikter om förbättringsområden identifieras och tas i beaktning inför kommande läsår.

Resultaten från 2023 års enkät visar att vårdnadshavare till elever i Danderyds kommunala grundskolor generellt är mycket nöjda, även om det förekommit vissa marginella nedgångar i vissa kategorier jämfört med föregående år. Trots dessa små nedgångar har Danderyd fortsatt att uppnå höga betyg på många områden. Vårdnadshavare till elever i Danderyds kommunala skolor visar sig vara bland de mest nöjda bland de kommuner som genomför undersökningen. De starka resultaten är ett kvitto på det arbete som Danderyds grundskolor lägger ner för att säkerställa hög kvalitet och trivsel i sina verksamheter. Samtidigt finns fortsatt utrymme för förbättringar, särskilt inom områden där nöjdheten sjunkit. Tyvärr är dock svarsfrekvensen låg på flera skolor och därför går det inte att dra alltför stora slutsatser av resultatet.

Utvecklingsinsatser

Skolsociala team

Under läsåret 2023/2024 har Danderyds kommun fokuserat på utvecklingsinsatser inom områdena närvaro, trygghet och studiero för att skapa en mer inkluderande och väl fungerande skolmiljö. I syfte att stärka tryggheten och minska otryggheten, har förvaltningen stöttat skolorna genom att implementera en gemensam och strukturerad uppföljning av elevernas skolnärvaro. En riktad insats under läsåret 2024/2025 är införandet av ett skolsocialt team. Det skolsociala teamet är ett samarbete mellan skola och socialtjänst som syftar till att tidigt ge elever med oroväckande frånvaro stöd för att öka skolnärvaron. Skolsociala teamet arbetar med elever mellan 10 och 16 års ålder och arbetar med elever där skolorna har lämnat in en skolpliktsanmälan.

Erasmus

Danderyds kommunala skolor har under de senaste åren intensifierat sitt internationaliseringsarbete, med ett särskilt fokus på deltagande i ERASMUS-utbyten. Dessa internationella samarbeten ger både elever, lärare och rektorer möjligheten att utveckla en bredare kulturell förståelse, förbättra språkkunskaper och utbyta pedagogiska erfarenheter med skolor i andra länder. Under läsåret 2023/2024 har flera skolor genomfört utbyten som inkluderar elevbesök, gemensamma projekt och digitalt samarbete med partnerskolor i Europa.

Genom ERASMUS-programmet har elever från Danderyd haft möjligheten att delta i teman som hållbar utveckling, en internationell utblick och pröva sina språkliga vingar, vilket har bidragit till att bredda deras perspektiv och öka deras förståelse för globala utmaningar och förbereda dem för en globaliserad arbetsmarknad. Lärare som deltar i utbyten får samtidigt tillgång till nya pedagogiska metoder och kan därigenom utveckla undervisningen på

hemmaplan, vilket höjer kvaliteten och innovationen i undervisningen.

Internationaliseringsarbetet ses som en viktig del av skolornas vision att forma elever som inte bara är engagerade medborgare på lokal nivå, utan också i ett europeiskt och globalt sammanhang.

En stark undervisning vilar på ett tydligt pedagogiskt ledarskap, och rektorerna har under året fortsatt att stödja kollegialt lärande och utveckla strukturer för erfarenhetsutbyte både inom och mellan skolorna. Både rektorerna och lärarna har genomfört auskultationer, vilket har bidragit till ett förstärkt kollegialt lärande.

Elevhälsa och stöd

Under läsåret har ett stort fokus lagts på att följa upp och främja skolnärvaro samt minska antalet elever med långvarig frånvaro. Skolorna har förbättrat rutinerna för att följa upp skolfrånvaro och arbetat för att öka medvetenheten hos vårdnadshavarna om närvarons betydelse.

Detta arbete har lett till tydliga resultat med en ökad närvaro på skolorna. Forskning visar att elever som känner sig trygga, trivs i skolan och är motiverade att lära sig oftast har hög närvaro. Flera skolor har också implementerat tydligare rutiner för uppföljning och infört två till tre avstämningsperioder per läsår. Information till vårdnadshavare har förbättrats och delges både via möten och digitala plattformar. Vidare har flera skolor genomfört insatser för att förbättra skolnärvaron, exempelvis genom tydligare vuxennärvaro på raster och strukturerade uppföljningar av elevernas närvaro och trivsel.

Sammanfattning

Danderyds kommun har skolor med höga förväntningar på sina elever och ett starkt fokus på det kompensatoriska uppdraget, vilket bidrar till utveckling och goda resultat. Tack vare den yrkesskickliga personalen får eleverna det stöd och den stimulans som behövs för att utveckla de förmågor och kunskaper som anges i skolans styrdokument. Danderyds skolor strävar efter att skapa en utbildningsmiljö där alla elever, oavsett förutsättningar, får möjlighet att nå sin fulla potential.

Skolornas framgångar bygger på en kombination av faktorer. En viktig del av dessa framgångar är den medvetna satsningen på att skapa en trygg och strukturerad lärmiljö i grundskolorna, där eleverna möts av tydliga rutiner och en stabil arbetsmiljö. Det skapar förutsättningar för eleverna att inte bara prestera på hög nivå akademiskt, utan också utvecklas personligt i en trygg och stödjande miljö. Att eleverna känner sig trygga och vet vad som förväntas av dem bidrar starkt till deras motivation och engagemang, vilket ytterligare är en förutsättning för lärande.

Förvaltningens analys pekar på att de goda utbildningsresultaten i Danderyd är ett resultat av flera faktorer som samspekar effektivt. Den höga andelen behöriga lärare, elevernas höga motivation, samt skolledningens tydliga pedagogiska ledarskap har varit avgörande för att uppnå dessa resultat. Socioekonomiska faktorer spelar en roll i detta, men det är skolornas systematiska och genomtänkta kvalitetsarbete som säkerställer att alla elever, oavsett bakgrund och personliga förutsättningar, har möjlighet att lyckas.

Danderyds skolors framgång är dock inte en tillfällighet utan resultatet av ett långsiktigt och strategiskt kvalitetsarbete. Förvaltningen betonar vikten av att den yrkesskickliga läraren, som alltid har elevernas kunskapsutveckling i fokus, fortsatt ges det utrymme och den frihet som krävs för att leda eleverna mot ännu bättre resultat. Detta, i kombination med starkt pedagogiskt ledarskap och en lärandemiljö som ständigt utvecklas, kommer att säkerställa att Danderyds skolor fortsätter att vara bland de bästa i landet.

Maria Weståker

Skolchef/ verksamhetschef grund- och gymnasieskola